

“El futbol no és només esport: el CF Tramontana - La Mina fa una gran tasca social al barri”

Fa 25 anys, Toni Porto va decidir fundar un club de futbol al cor del barri de la Mina per allunyar els joves del carrer i brindar-los valors i oportunitats a través de l'esport. El que va començar com un projecte veïnal ha esdevingut un referent d'inclusió i cohesió social. Avui, el Club de Futbol Tramontana - La Mina -que compta amb la col·laboració de TRAM- no només acull nens i nenes sense distinció de nacionalitat o religió, sinó que també ha fet història en crear el primer equip de nenes gitanes federat d'Espanya, un símbol d'igualtat i superació que ha traspassat fronteres.



Quina és la història del club Tramontana i quina és la seva missió principal?

L'origen del Tramontana es remunta quan els meus fills jugaven a futbol a la Damm, un equip que està en un nivell superior. Als meus fills sempre els va agradar l'esport i, des dels quatre anys, quan els

acompanyava a entrenar-se, veia que alguns dels seus amics es quedaven tristos per no tenir la mateixa oportunitat que els meus fills.

El meu fill gran em deia: “Quina pena, pare.” Creia que no podíem fer res, però aleshores vaig pensar a crear un club

propi. Això va ser l'any 2000. Vaig començar a moure'm, a buscar ajuda, perquè la paperassa era una bogeria. Després de dos anys de feina, vam aconseguir fundar-lo. La idea era treure els xavals del carrer, donar-los valors a través de l'esport i l'oportunitat d'estar distrets en un entorn sa. Així va néixer el Tramontana.

Quin paper juga el club a la cohesió social del barri?

Crec que és un paper molt important. Acollim molts nens i nenes a qui, més enllà del futbol, els transmetem valors. No es tracta només de donar puntades de peu a la pilota: hi ha molt més darrere, valors que no sempre es veuen, però que hi són. Tenim nens amb situacions familiars difícils -pares separats o en moments complicats-. De vegades arriben amb les sabatilles trencades, amb el dit sortint pel davant. Els aconseguim botes noves, i veure la il·lusió amb què les miren mentre juguen és una cosa que et commou. T'adones que, amb molt poc, pots fer feliç un nen. I com aquest, hi ha centenars de casos que valorem molt al club.

Quins perfils de nens i joves hi participen? Com hi poden accedir?

Cada inici de temporada seleccionem els equips, des dels 4 anys fins a la categoria infantil. L'escoleta inclou els més petits, de 4 a 6 anys. Després passen a prebenjamins (dos anys), benjamins (dos anys més), alevins i finalment infantils. No hi ha cap problema de places, perquè tenim diversos equips i podem ubicar-los segons el nivell. Per entrar-hi només cal venir amb ganes, provar i que els agradi. Res més.

Quines accions promou per a la inclusió i la igualtat d'oportunitats?

Al Tramontana hi té cabuda tothom, independentment del seu origen o circumstàncies, no som un club només per a gitanos. Fins i tot venen xavals d'altres indrets, com Santa Coloma o l'Arc

de Triomf. Hi ha un nen que ve sol amb metro, i veure aquest esforç m'enorgulleix. Que valorin el nostre club més que els que tenen a prop és un orgull enorme.

Quina valoració feu de col·laboracions amb empreses com TRAM?

Per nosaltres, l'ajuda de TRAM ha estat una gran alegria. Aquest any han finançat tots els equipaments, i això ha suposat un respir, perquè el cost total és elevat i és un obstacle gran. També ens recolza Aigües de Barcelona, totes les col·laboracions són benvingudes: tot suma.

Quins són els principals reptes que afronta el club quant a recursos o infraestructures?

Els recursos són escassos. Sense ajudes no podríem continuar, perquè al barri hi ha molta necessitat. La majoria de la gent treballa o treballava als mercats, però molts han tancat. Amb l'arribada de grans centres comercials on tot és més barat i còmode, el comerç de barri se n'ha ressentit. Això ha afectat directament moltes famílies de l'entorn.

Com gestioneu la formació i el desenvolupament dels jugadors de les categories inferiors?

Cada equip té el seu entrenador, que no només ensenya tècnica, sinó també valors: disciplina, respecte, treball en equip. A més, comptem amb un noi que ve del RCD Espanyol i col·labora amb nosaltres. Ensenya tàctica i, sobretot, com comportar-se davant de situacions difícils: si els donen una puntada de peu, com mantenir la calma, no respondre amb insults... coses fonamentals en l'esport.

Com ha evolucionat la participació femenina fins a arribar al primer equip federat?

Va ser molt complicat al principi. Ningú no apostava per això. Les nenes gitanes, per tradició, tenen més barreres. Sovint, a

Tram

partir dels 13 o 14 anys, deixen el col·legi per dedicar-se a les feines de la llar. No se'ls dona l'oportunitat de fer el que altres nenes sí que poden.

Quan ho vaig proposar a la directiva, molts em deien: "Toni, t'estàs ficant on no et demanen, és complicat". Vaig estar dos anys pensant-ho, però soc una persona positiva: si alguna cosa m'il·lusiona, ho intento.

Un dia les vaig veure entrenant entre elles, perquè els agradava i els vaig dir: "Voleu prendre-us-ho de debò, voleu muntar un equip?". Aquí va començar tot. Per precaució, vaig preferir parlar primer amb els pares. Els vaig explicar que podien estar tranquils, que soc una persona respectuosa i coneguda al barri.

Els pares van confiar en mi: "Sí, Toni, endavant, compta amb la meua filla", em deien. I així va començar tot, ja fa dos anys. Al principi ens pensàvem que seria un equip més, normal i corrent, però aviat vam descobrir que era l'únic equip de nenes gitanes a Catalunya... i, de fet, el primer de tot Espanya. Fins i tot em van trucar des dels Països Baixos per preguntar-me com havia sorgit la idea, amb quines eines i motivació vaig aconseguir muntar un equip així. Per mi va ser un orgull enorme, vaig pensar: "Fins on hem arribat!". No era ja un simple equip de barri, sinó una cosa que estava fent parlar a tot el país.

Vau rebre crítiques a més del reconeixement?

Sí, també rebem força crítiques, no de la comunitat gitana, sinó a través de les xarxes socials. Quan les nenes apareixien a la televisió o a la premsa, hi havia comentaris molt lletjos: "Compte quan entrin a la lliga, segur que les faran guanyar", "Ull amb les bosses", "Que no s'emportin el coure de les canonades"... coses terribles.

Hi va haver un moment en què algunes nenes em van dir: "Toni, jo no vull sortir-hi

més". Els vaig explicar que aquests comentaris venien de gent avorrida, amb enveja, perquè estaven veient que el seu esforç era reconegut per tot Espanya. "No us ho preneu de debò -els deia-. Són quatre que s'amaguen darrere d'una pantalla per fer mal. A la cara no ho dirien mai." En mirar els seus perfils, veia imatges falses, fins i tot de gossos. Els vaig explicar que no valia la pena entrar en aquestes guerres, perquè mai no es guanyen.

Què diferencia el Tramontana d'altres clubs?

Hi ha clubs com el Sant Gabriel o el Sant Adrià que ho tenen més fàcil: seleccionen nens amb nivell alt i les famílies poden pagar quotes elevades. Nosaltres no. Cobrem 30 euros mensuals, i això gairebé no cobreix els arbitratges i els desplaçaments. La majoria dels nostres jugadors no podrien pagar més, i així i tot, juguem, competim i aprenem.

I si algun nen no pot pagar la quota, hi pot jugar igualment?

Per descomptat. Diria que el 90% dels nens del club estan en aquesta situació, i per això no podem créixer més de pressa. Però aquí ningú no es queda fora per no poder pagar.

Com gestioneu les instal·lacions?

L'Ajuntament cedeix les instal·lacions i també s'encarrega de les reparacions quan calgui. És una gran ajuda, perquè si haguéssim d'assumir aquestes despeses seria impossible continuar endavant.

Quin impacte ha tingut l'equip femení a la comunitat?

Molt bonic, molt positiu. Molta gent s'ha acostat a felicitar-nos i animar-nos. Comencem amb una categoria aleví i ara tenim un infantil, que l'any passat van ser campiones i aquest any van primeres. Fa poc vam ser a Madrid, convidats per la ministra d'Igualtat, que ens va lliurar un premi al "millor projecte social". Va ser un reconeixement preciós.

Quins projectes teniu per al futur?

La meva il·lusió és continuar creixent, muntar més equips i mantenir-nos, encara que sigui amb el que és just. Gràcies a entitats com TRAM, Aigües de Barcelona i l'Ajuntament de Sant Adrià, continuem endavant. Si no fos per ells, seria impossible. Somnis? En tinc molts: m'agradaria tenir un camp propi, no haver de compartir-lo amb altres clubs, poder decidir si juguem dissabte o diumenge... Però, de moment, això no és possible.

Quin missatge donaries als joves del barri?

La meva experiència ha estat molt bonica. Tinc tres fills, s'han criat al barri de la Mina i la seva vida sempre va ser futbol i col·legi. Amb aquestes dues bases no he hagut de fer grans esforços perquè tiressin endavant: són nens treballadors i responsables.

L'esport, sigui quin sigui –futbol, bàsquet, lluita lliure o karate–, és fonamental. Transmet valors molt importants i ajuda a créixer com a persona: l'esport és salut i ensenyament. Jo he estat esportista tota la meva vida, fa gairebé 60 anys, i gràcies a això segueixo amb energia.